

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin
12.09 2022-ci il tarixli F-531 №- li
əmri ilə təsdiq edilmişdir.

“Kargüzar”

ixtisası üzrə

Təhsil Proqramı (Kurikulum)

Bakı – 2022

“Kargüzar” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030102
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu:** 1219
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 3
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** İlk peşə təhsili
- 5. İxtisasın qrupu:** Kargüzarlıq
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** İqtisadiyyat, mədəniyyət və xidmət
- 7. Qəbul şərtləri:** Ən azı ümumi orta təhsil
- 8. Tədris müddəti:** Ümumi orta təhsil bazasından: 1 il, tam orta təhsil bazasından 6 ay
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

Bölmələr, təhsil sahələri, modular (fənlər)	saatların miqdarı	yarımillər üzrə həftəlik dərs saatlarının miqdarı						
		yarımillər						
		I		II				
		10	10	5	1			
2	3	4	5	6	7	8	9	
Fiziki tərbiyə	20	1	1					
Şəxsi inkişaf	40	2	2					
İKT-dən istifadə	40	2	2					
	100	5	5	0	0	0	0	
Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	380	19	19	0	0	0		
İş yerində əmək, təhlükəsizlik və sağalamlıq qaydaları	50	3	2					
Kərgüzarlıq işinin təşkili	100	5	5					
Elektron sənədlərin mübadiləsi	70	3	4					
Katiblik xidmətinin təşkili	80	5	3					
Cari arxiv sənədlərinin sistemləşdirilməsi	80	3	5					
İstehsalat təlimi (praktik modular)	320	16	16					
		0	0					
İstehsalat təcrübəsi	200					40		
Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	1000	40	40	40	0	0	0	
Məsləhət	20							
YEKUN	1020							

İxtisasın adı: Karguzar								
Təhsil müddəti: 1 il (ümumi orta təhsil)								
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Həftəlik dərs saatlarının miqdarı					
			I		II			Məsləhət
			5	10	10	3	9	
	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1	1			
2	Çağırışaqqədərki hazırlıq	25	1	1	1			
3	Ana dilində ünsiyyət	40	4	2				
4	Xarici dildə ünsiyyət	40	4	2				
5	İkt-dən istifadə	40	2	3				
6	Peşə etikası	40	2	3				
7	Sahibkarlıq	40	4	2				
8	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40			4			
	Baza modulları üzrə cəm:	290	18	14	6			
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	350	10	11	19			
9	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	20	2	1				
10	Karguzarlıq işinin təşkili 1	70	4	5				5
11	Karguzarlıq işinin təşkili 2	40			4			
12	Elektron sənədlərin mübadiləsi	80			8			5
13	Katiblik xidmətinin təşkili	70	4	5				5
14	Cari arxiv sənədlərinin sistemləşdirilməsi	70			7			5
		0						
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	400	8	12	12	40	0	
	İstehsalat təcrübəsi	360				40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	1400	36	37	37	40	40	0
	Məsləhət saatları:	20						20
	YEKUN	1420						

Qısamüddətli kurslar üçün

№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Həftəlik dərs saatlarının miqdarı					Məsləhət
			5	5	2			
	2	3	4	5	6	8	9	
1	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması	20	2	2				
2	İKT-dən istifadə	20	2	2				
		40	4	4	0	0	0	
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	200	20	20	0	0		
3	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və saqlamlıq qaydaları	15	2	1				
4	Karguzarlıq işinin təşkili	50	5	5			3	
5	Elektron sənədlərin mübadiləsi	50	5	5			3	
6	Katiblik xidmətinin təşkili	40	4	4			2	
7	Cari arxiv sənədlərinin sistemləşdirilməsi	45	4	5			2	
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	160	16	16				
			0	0				
	İstehsalat təcrübəsi	80			40			
	Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	480	40	40	40	0	0	
	Məsləhət saatları:	10						10
	YEKUN	490						

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: Ana dilində ünsiyyət

Modulun kodu: 1

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkar ünsiyyəti təhlil etməyi, peşəkar məsələləri ilə bağlı şifahi və yazılı şəkildə ünsiyyət qurmağı və peşəyə dair yazılı materiallardan istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Peşəkar ünsiyyəti təhlil edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Gələcək iş yerində kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
2. Gələcək iş yerinindən kənarda kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
3. Gələcək iş yerində istifadə edilən səciyyəvi ünsiyyət üsullarını təsvir edir.
4. Gələcək iş yerində səciyyəvi ünsiyyət problemlərini qiymətləndirir.

Təlim nəticəsi 2: Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi ünsiyyət qurur.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəsindəki səciyyəvi ünsiyyəti təhlil edir.
2. Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi təqdimat verir.
3. Səmərəli şifahi ünsiyyəti təsvir edir.

Təlim nəticəsi 3: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı ünsiyyət qurur.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəsindəki səciyyəvi yazılı ünsiyyəti təhlil edir.
2. Daxili ünsiyyətin yazılı nümunələrini təqdim edir.
3. Səciyyəvi yazılı xarici ünsiyyətin nümunələrini təqdim edir.

Təlim nəticəsi 4: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materiallardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəkar istifadə üçün müvafiq Azərbaycan mediasını müəyyən edir.
2. Müvafiq peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materialları təhlil edir.
3. Müvafiq peşə ilə bağlı materiallı şifahi olaraq təqdim edir.

4. Peşə ilə bağlı yazılı materialın təqdimatını qiymətləndirir.

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət

Modulun kodu: 2

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə gündəlik ünsiyyət zamanı lazımlı olan sözlərdən sərbəst şəkildə istifadə etməyi bilir, özünü aydın ifadə etməyi, və eləcə də müxtəlif sahələrə uyğun terminologiyalar tətbiq etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Gündəlik həyatda öz fikirlərini sadə cümlələrlə ifadə edir.
2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir.
3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini izah edir.
4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır.

Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir.
2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları izah edir.
3. Maliyyə məsələləri ilə bağlı mövzularda ünsiyyət qurur.
4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır.

Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskusiyalar aparmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir.
2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir.
3. Texnologiyanın əhəmiyyətini izah edir.

Modulun adı: İKT-dən istifadə

Modulun kodu: 3

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Internetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.

Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarasına işləyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.

Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu integrasiya edərək uyğunlaşdırır.

3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmunə necə tətbiq edilməsini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.

Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması

Modulun kodu: 4

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi, düşünməyi, problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi, karyera məqsədlərini müəyyən etməyi və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.
3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyyət qurur.

Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.
2. Problemləri həll edir.
3. Tənqidi və yaradıcı düşünür.
4. İcra edir və davamlılığı təmin edir.

Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

Modulun adı: Peşə etikası
Modulun kodu: 5
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkarlığın əsas prinsiplərini biləcək və vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, qrup şəklində işləməyi və iş yerində mövcud davranış qaydalarını təhlil etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkarlıq anlayışının nə olduğunu müəyyən edir.   2. Peşəkarlığın əsas kriteriyaları izah edir.   3. Peşəkar davranışın əsas meyarlarını izah edir   4. Peşəkarlığın karyera inkişafındaki rolunu dərk edir.
Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Vaxt anlayışını və onun əhəmiyyətinin nədən ibarət olduğunu sadalayır.   2. Vaxtin idarə olunmasındaki əsas yanaşmaları təhlil edir.   3. İdarəetmə funksiyaları və vaxtin idarə olunması arasında əlaqəni izah edir.   4. Vaxtdan səmərəli istifadəyə mane olan əsas əngəlləri aradan qaldırma üsullarını sadalayır.   5. Fərdi vaxt planlaşdırma üsullarını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Öz peşəsi ilə bağlı qruplarda necə işlədiyini izah edir.   2. Səciyyəvi qrup işlərində qrupdakıların rollarını təsvir edir.   3. Qrup işində öz şəxsi rolunu təhlil edir.   4. Öz peşəsi ilə bağlı qrup işində problemlərin nümunələrini nəzərdən keçirir.   5. 4-cü qiymətləndirmə meyarında müəyyən edilən problemlərin həllinə necə kömək edə biləcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Etik davranışın hansı mənanı ifadə etdiyini nümayiş etdirir.

2. İş etikası anlayışını və fərdi etik davranışların nə olduğunu izah edir.
3. Müəssisə və təşkilatlarda gündəlik etik davranış qaydalarını sadalayır.
4. Ətraf mühiti bir işçi kimi necə qoruya biləcəyini təsvir edir.
5. Müəssisə və təşkilatlarda davranış qaydalarının idarə olunması prinsiplərini müəyyənləşdirir.

Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 6
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımi resursları müəyyənləşdirib toplamağı, və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.

3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: Fiziki tərbiyə

Modulun kodu: 7

Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Hərəki vərdiş və bacarıqları formalaşdırın müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişafetdirici təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.
3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir.
4. Fiziki tərbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.

Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.

Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.
2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: Çağırışaqdərki hazırlıq

Modulun kodu: 8

Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə dövlət təhlükəsizliyinin tarixi və hüquqi əsasları, sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını biləcəkdir.

Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində istifadə olunan hərbi texnika və sursatlar haqqında zəruri məlumatlara malik olduğunu nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılması və inkişafı barədə məlumatları şərh edir.
2. Vətənin müdafiəsində vətəndaş vəzifələrini sadalayır.
3. Hərbi nizamnamələrin yerinə yetirilmə məsuliyyətini dərk edir.
4. Sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını şərh edir.

Təlim nəticəsi 2: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin nizamnamələrində təsbit olunmuş əsas müddəaları mənimsədiyini, tibbi yardım və mülki müdafiə bacarıqlarına, topoqrafik vərdişlərə yiyələndiyini nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müasir ümumqoşun döyüşü haqqında məlumatları şərh edir.
2. Müasir döyükən vasitələrini təsvir edir.
3. Topoqrafiya üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirir.
4. Fövqəladə hadisələr zamanı əhalinin mühafizəsi haqqında bılıklarını təsnif edir.
5. Mühafizə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
6. Radiasiyaya nəzarət və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarından istifadə edir.

Təlim nəticəsi 3: Mülki müdafiə, sıra təlimi və fiziki hazırlığa aid normativləri yerinə yetirir, onların icrası zamanı qrup və komanda tərkibində əlaqəli fəaliyyət göstərir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sağlam həyat tərzi üzrə bılıkları əlaqələndirir.
2. Sağlamlığın mühafizəsi haqqında ümumi müddəaları şərh edir.
3. Yaralanma və bədbəxt hadisə zamanı zərərçəkənlərə ilkin tibbi yardım göstərir.

4. Fövqəladə hadisələrdə zədələnmələrin profilaktikasını və ilkin tibbi yardım qaydalarını tətbiq edir.
5. Radiasiya şüalanmaları və kimyəvi zədələnmələr zamanı ilkin tibbi yardımına yetirir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları

Modulun kodu: 9

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenası qaydalarını biləcək və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: İş yerində əmək ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir.
2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir.
3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsiz iş üsullarına riayət edir.
4. İstehsal sahələri və istehsal meydançaları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır.

Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqatları sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yaranan yanğınlarda biləcək yanğın təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əmək ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır.
2. Elektrik maşınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitələri – yanğın söndürən və quru qum olan yesikdən istifadə qaydalarını təsvir edir.
3. Baş verə biləcək yanğın təhlükəsinin qarşısını ala biləcək tədbirləri və yanığının yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir.
4. Nərdivanların, meydançaların və pilləkənlərin tətbiqi zamanı təhlükəsizlik tələblərini əlaqələndirir.

Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir.
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir.
3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür.
4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari siğorta olunanlar və onların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kateqoriya və risk qruplarını seçir.

Təlim nəticəsi 4: Əmək gigiyenasi haqqında bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əmək gigiyenasi haqqında ümumi bilgiləri və inkişafının əsas mərhələlərini izah edir.
2. Zərərli və təhlükəli faktorların təsnifatını təsvir edir.
3. Əməyin gigiyenası, əmək prosesini və istehsalat şəraitini, onların orqanizmlə qarşılıqlı təsirini müəyyən edir.

4. Əmək prosesinin xüsusiyyətlərindən və rejimindən asılı olan zərərləri kateqoriyalara (qruplara) bölür.

Təlim nəticəsi 5: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir.
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini izah edir.
3. Səs-küylərin insan orqanizminə xoşagəlməz təsirinin profilaktikasını təsvir edir.
4. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir.

Təlim nəticəsi 6: Ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Ekoloji qanunları təsvir edir.
2. Ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasına yardımçı olan üsulları sadalayır.
3. Müəssisədə olan yanğınsöndürmə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
4. Yanğın baş verərkən yanım təhlükəsizliyinin əsas və fərdi ehtiyat tədbirləri ilə otaqlardan çıxma qaydalarını uyğunlaşdırır.
5. İşləri başa çatdırıldıqdan sonra ətraf mühitin qorunması namənə ərazini təmizləyir.

Modulun adı: Kargúzarlıq işinin təşkili

Modulun kodu: 10

Təlim nəticəsi 1: Müəssisə və təşkilatlarda kargúzarlıq işinin təşkili qaydasını bilir.

Təlim nəticəsi 2: Sənədləri tərtib etməyi, çap edib çoxaltmağı və rəsmiləşdirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Sənədi arxivə təhvil vermək üçün hazırlamağı, onu arxivə təhvil verməyi və saxlamağı bacarır.

Modulun adı: Elektron sənədlərin mübadiləsi

Modulun kodu: 11

Təlim nəticəsi 1: Arxiv sənədlərini elektronlaşdırmağı bacarır.

Təlim nəticəsi 2: İnformasiya şəbəkəsi və bazası yaradılması işini təşkil edir.

Təlim nəticəsi 3: Azərbaycan Respublikası Milli arxiv fondunun məzmunu və tərkibi haqqında məlumatların əldə olunması üçün axtarış təşkil edir.

Modulun adı: Katiblik xidmətinin təşkili

Modulun kodu: 12

Təlim nəticəsi 1: Katibin işinin təşkilini və iş prinsipini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Katibin hüquq və vəzifələrini, işə götürülmə şərtlərini bilir.

Modulun adı: Cari arxiv sənədlərinin sistemləşdirilməsi

Modulun kodu: 13

Təlim nəticəsi 1: Müəssisə və təşkilatlarda arxiv işinin təşkili, sənədlərin saxlanması qaydası və müddətini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Arxivdən istifadə qaydalarını icra edir.

Təlim nəticəsi 3: Sənədlərin məhv edilmə qaydasını icra edir.

Modulun adı: İstehsalat təlimi

Modulun kodu: 14

Təlim nəticəsi 1: İş yerində təhlükəsizlik qaydalarını öyrənir.

Təlim nəticəsi 2: Müəssisə və təşkilatlarda karguzarlıq işini təşkil edir.

Təlim nəticəsi 3: Katibin işinin təşkilini bilir.

Təlim nəticəsi 4: Sənədlərin arxivə verilmə prosesini bilir.

Təlim nəticəsi 5. Arxiv sənədlərini elektronlaşdır

Təlim nəticəsi 6: İnformasiya şəbəkəsi və bazası yaratmayı bacarıır.

Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi

Modulun kodu: 15

Təlim nəticəsi 1: İş yerində təhlükəsizlik qaydalarını tətbiq edir;

Təlim nəticəsi 2: Müəssisə və təşkilatlarda karguzarlıq işini təşkil edir

Təlim nəticəsi 3: Arxiv sənədlərini elektronlaşdırır.

Təlim nəticəsi 4: İnformasiya şəbəkəsi və bazası yaradır.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

- Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş “Ana dilində ünsiyyət” səriştəsi “Azərbaycan dili”, “Xarici dildə ünsiyyət” səriştəsi “Xarici dil”, “İnformasiya texnologiyaları” səriştəsi “İnformatika”, “Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə” səriştəsi isə “Riyaziyyat” fənni proqramına integrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış program əsasında tədris edilir.
- Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
  1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə “Azərbaycan dili - dövlət dili kimi”;
  - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə “Xarici dil”, “Fiziki tərbiyə”.
  - 2.3. “İnformatika” fənni üzrə praktiki məşğələlər.
- İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində “İnformatika” fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
- “Xarici dil” fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğunun nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıqları “əsas xarici dil” əsas götürülür.
- Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyyət yaratır.
- Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında” qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsiləlanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə “Peşə təhsili haqqında” qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasname” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülerinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.